

# FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,  
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . . . 6 korona  
Félévre . . . . . 3 korona  
Negyedévre 1 korona 50 fillér  
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:  
**SZILASSY ZOLTÁN**  
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**BUDAPEST,**  
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelék).

## Bartók Lajos (1851—1902).

Egy magyar íróval kevesebb maradt az új esztendőre. *Bartók Lajos* a múlt év utolsó napján meghalt. A magyar irodalom egy igazán meleg szívet vesztett el, a nemzet pedig egy lelkes, jó hazafit. Költészetének legszebbjei a *Kárpáti emlékek*, de nevének országos népszerűséget a *Kendi Margit* és *Thurán Anna* nagy színházi sikere szerzett. Mindenfajta művét, munkásságának egész hagyatékát jellemzi ritka idealizmusa, hazája és fajtája iránt való rajongó szeretete.

Temetése mult pénteken volt általános részvét mellett. Életrajzi adatait az alábbiakban ismertetjük:

*Bartók Lajos* született Erdődön 1851-ben, május 24-én. A középiskolák után a budapesti egyetem jogi fakultására került, a mivel egybeesik írói pályájának kezdete is. Jókai keze alatt 1869-ben, az *Üstökös* szerkesztőségéből indult ki e pálya, a melyet eleinte egyenkint megjelent komoly és humoros versei jeleztek. Később Tóth Kálmán *Bolond Miská*-ját szerkesztette, majd megalapította saját élelappját, a ma is fennálló *Bolond Istók*-ot, a melyet haláláig szerkesztett. Lapjainak politikai iránya — szatirikus hajlandóságai szerint természetesen mindig ellenzéki volt. E programjával többször és hosz-



Bartók Lajos.

szabb ideig tagja volt a képviselőháznak is, még pedig, főleg kulturális kérdésekben hasznos és számottevő tagja. — Irodalmi működésének legértékesebb része a nyolczvanas évekbe esik, a mikor egymásután jelentek meg a könyvpiacra kötetek: a *Költemények*, *Ujabb költemények*, *Kárpáti emlékek*, *Erdőzugás és Téli regék*, a színpadon pedig drámái: *A legszebb*, *Kendi Margit*, *Thurán Anna*, *A méhek*, *Erzsébet királyné* és egy sereg kisebb jelentőségű darabja. Irodalmi pályájának emelkedésében *Bartók* alakja mindinkább szembe-tűnő lett, sok irodalmi, művészeti és hazafias mozgalomban jutott vezetőszeropre, egyik lelke volt az Írók és Művészek körének, majd bejutott a Petőfi- és Kisfaludy-Társaságba, a melyek közül különösen az elsőnek újabb története szoros összefüggésben van az al-elnök, *Bartók Lajos* tevékeny és lelkesedő szellemével. Tagja volt ezenkívül régebben is és újabban megint a Nemzeti Színház dráma-bíráló bizottságának is. Irodalmi hagyatéka apróbb dolgokon kívül

két teljesen befejezett drámai mű: a *Mohács után* ezimű egyfölvonásos korkép és egy történelmi dráma, a mely *János király* néven várja előadását a Nemzeti Színházban.

**MAUTHNER ÖDÖN**

csász. és kir. udvari magkereskedése

**BUDAPESTEN,**

VI. ker., Andrassy-ut 23. szám,  
VII., Rottenbiller-utca 33. sz.

**Ajánl** luczernamagot, muharmagot, tarlórépamagot, piros kölesmagot, fehér kölesmagot, **BIBOR-HEREMAGOT**, pohánkát, mustármagot, lóbabot, téli borsót, téli búkkönyt, szőszös búkkönyt, (Vicia villosa), továbbá raffiaháncsot és rézgáliczot legelsőrendű minőségben, a legjutányosabban.

**Vesz:** bármely mennyiségben biborherét és tavaszi repczét.

### A kiegyezés.

Törvény kötelezte Széll Kálmán miniszterelnököt arra, hogy 1902. december 31-ikéig hozza rendbe az Ausztriával való gazdasági kiegyezés dolgát. Hogy megmaradjunk-e tovább is gazdasági közösségben az osztrák sógorékkal, vagy pedig rálépünk az önálló vámterület alapjára s gazdasági tekintetben csak olyan szerződéses viszonyban leszünk Ausztriával, mint akár csak például Szerbiával. Széll Kálmán kormányelnök becsületesen megfelelt a törvény által reá ruházott kötelességének s elintézte a kiegyezés dolgát a kancsalszemű osztrák miniszterelnökkel, dr. Körberrel. Hogy miként, ez ma még hivatalos titok, mely csak akkor lesz nyilvánossá, mikor a kiegyezési törvényjavaslat az országgyűlés asztalára kerül. Majd a jövő hétre megtudjuk azt is, hogy jobb kiegyezést csinált-e Széll Körberrel, amint annak idején báró Bánffy Dezső Badenivel.

Nem kell ismételnünk, hogy Magyarország főként nyerstermelő ország. Termesztünk búzát, gabonát, bort, husnak való barmot s mindenféle élelmi s iparoskéz által feldolgozandó czikket, hogy azt magunk el nem fogyaszthatjuk. Például az elmúlt esztendőben csak csirkében, tojásban hetven millió korona árát értékesítettünk a külföldön. Régebben a magyar gazda úgy gondolkodott, hogy a tojáspénz legyen az asszonyé egy selyemkendőre, bogár szép hajához illő pántlikára. Ma már a tojás és az ebből kikelt csirke egyik legfőbb kiviteli cikkünk. Többet beveszünk belőle, mint akár csak buzánk hoz. Hát mi következik mindebből? Az, hogy nekünk, mint első sorban nyerstermelő földmives államnak minél nagyobb piacra van szükségünk. Nemcsak az osztrák piacra, hanem az egész Európaéra. És az történt most, hogy a nagy német birodalom majdnem teljesen elzárta előlünk piacát. Kelet felől, Oroszországból, Szerbiából, Olaszországból pedig szinte ömlik be hozzánk a gabona, hogy leverje a mi gabonánkat, csordaszámra jön be az élő hustermek, hogy leverje a mi állataink, sertéseink, juhaink árát. A kiegyezés s az ennek alapján a külfölddel kötendő kereskedelmi szerződések alapján kellene mindezeket segíteni. Ma azonban még nyílt kérdés, hogy Széll Kálmán miniszterelnök megtalálta-e az ő kiegyezésében mindazokat az erős pontozatokat, melyek egyrésztől biztosítják a magyar földmivelőnek az osztrák piacot, másrésztől megvédjék a magyar iparost az osztrák s általában a külföldi iparnak hallatlan tolakodása ellen. Mindez a jövő kérdése; de hát mindenesetre bizunk Széll Kálmánnak még mindig ragyogó szerencsecsillagában.

Nyilvánvaló, hogy az volna a legjobb állapot, ha, a mit termel a magyar föld, azt minden szemében magyar ember használhatná fel. Ne szorulnánk se osztrákra, se németre, se oláhra, se rácra. Volna olyan iparunk, mely az összes nyerstermékeinket feldolgozhatná s nekünk a kész árut olcsón, de a becsületesen megszolgált iparmunkálás felszámításával ismét eladná. De hát mindez csak a jövő muzsikája. Azé a jövőé, mikor a hajdan virágzó kisipar szolgálatára és a nyers anyag kidolgozására százezer gyár magas kéménye zuhogva ontja a magyar földről mindenünnét sűrű füstkarikáit a menyek boltozata felé.

### Az országgyűlés ujesztendeje.

Ujesztendő? Patvarba uj! Mindössze is csak fejelés. A régi roszból toldozva uj rosszat a Gondviselés! irta egykor a nemzet aranyszavu dalosa, Arany János. Hát bizony ez az esztendő is csak ugy kezdődik, mint a régiek, az annakelőttevalók.

Az idén is üdvözölte minden ember a másik embertársát, ha csak nem volt vele valami hajbakapaszkodó haragban. Az országgyűlési pártok is üdvözölték vezéreiket, amely üdvözlések során a magyar közéletre, különösen a most folyó kiegyezésre nézve is nagyon érdekes kijelentéseket hallottunk. Széll Kálmán miniszterelnököt Hodossy Imre országgyűlési képviselő üdvözölte a többek között a következőket mondván:

A most napirenden lévő vám- és kereskedelmi kérdéseknél is kell, hogy a történelem tanuságai és a 67-iki kiegyezésnek vezéreszméi legyenek irányadók. (Ugy van!) Ohajtandó, hogy a politikailag egymásra utalt két állam gazdaságilag is szövetségre tudjon lépni; de nem egyiknek a másik rovására, hanem egymás támogatására és a teljes paritás elvénél megfelelőleg, úgy hogy a vám- és kereskedelmi szövetségben mindegyiknek érdeke megóvassék.

Széll Kálmán miniszterelnök erre a többek között a kiegyezésre czélozva a következőket is mondá:

Egyre minden körülmények között el voltam határozva: tisztázni végleg a kérdést, még mielőtt az ujév küszöbét átlépjük és megszüntetni azt a bizonytalanságot, amelyet a tárgyalások hosszú menete előidézett és amely gazdasági állapotainkra sulyosan nehezedett, sőt végzetessé válhatott volna azokra; mert a titkos és lapangó láz sorvasztó betegség, amelynek semmi szervezet ellen nem áll. Bizonyosságra és döntésre volt tehát immár feltétlen szükség.

Arra törekedtem, hogy a kiegyezés létrejöttön és örülök, hogy létesülhetett (Élénk éljenzés.); de mert a helyzetet tovább függőben tartani nem lehetett, el voltam készülve arra is, hogy ha a megegyezés méltányos alapokon lehetetlenné válik, az elkülönített és önálló alapokon való gazdasági berendezkedésre térjünk át. (Élénk helyeslés.)

És mit mondjak ezuttal még egyebet? (Halljuk! Halljuk!) Aki még most sem ismeri az én politikai törekvéseimet, aki még most nem ismeri szándékaimat és nézeteimet; annak én ma, négy év után hiába beszélnek és

annak hiába fejtegetném azokat újból. (Tetszés.) A programot annak, aki meg akarja tartatni becsületesen és lelkiismeretesen, nem kell minduntalan magyarázni. (Élénk helyeslés.) *En oda állítottam a programot és hü maradok ahhoz és annak szelleméhez rendületlenül.* (Élénk éljenzés.)

Ebben az irányban akarom, miniszterársaimmal együtt, az ország ügyeit vezetni a jövőre is, a legmagasabbtól a legkisebbig. (Élénk tetszés.) Az igazságnak, az objektivitásnak, a közügy és a közérdek mindenk fölé való helyezésének elve alapján, a nemzeti és igazi szabadelvű irány szigorú megtartásával (Élénk helyeslés.) akarom a nemzet egyetemének minden érdekét gondozni és fejleszteni, *akarom gyarapítani az ország közjává, szilárdítani a magyar nemzetet és az egységes magyar nemzeti államot.* (Élénk tetszés, éljenzés és taps.)

Gróf Apponyi Albertet *Rohonyi Gyula* üdvözölte, a néppárt elnökét, ifju gróf *Zichy Jánost* *Rakovszky István*, a függetlenségi párt elnökét, *Kossuth Ferenczet* pedig *Krasznay Ferencz* képviselő.

A magyar gazdák ezrei pedig levélben, táviratban küldék újévi köszöntésüket ösz vezérükhöz, gróf *Károlyi Sándorhoz* *Meránba*, akit az *Uristen* az ország, magyar fajunk, nemzetünk javára még soká éltesse.

#### Leszurt házmester.

A részeges és veszekedő embert előbb-utóbb eléri végzete. Így érte utól a fővárosban *Horvát Pált* is, aki *Szegzárdon* szül. 36 éves házmester volt és a *Telepi-utca* 7. szám alatt lakott. Hétfőn este fél 6 órakor mulatni ment. Reggel feleségének azt újságolták, hogy férjét két rendőr megkötözve hozza. *Horvát Pál* ugyanis reggelre teljesen leittasodott, s valamelyik mulató pajtásával az üllői-uton egy tejes asszonyt kék-zöldre vert, és garázdaviselkedésének az intézkedő rendőrök, a kiket tettelesen is bántalmazott, csak úgy tudták elejét venni, hogy megkötözve vitték a *Telepi-utca* 7. szám alatti lakására, ahol a férje elébe siető asszonynak átadták az ittas embert. *Horvát Pál*, kinek kötelékét lakásán feloldották, felkapott egy 50 centiméter hosszú szuronyt, s azzal a már távozófélben levő két rendőrré rohant, megöléssel fenyegetve őket. A két rendőr közül *Nagy V. József*, akinek először rohant *Horvát*, kivonta kardját és azt a szuronyral feléje törtető emberre csapta. A kard vállát érintve *Horvát*nak, lecsuszott a mellén. A házmester vakon tovább támadt a rendőrré s annak még vízszintesen maradt kardjába valósággal belerohant. Mindez egy pillanat műve volt. A kard hegye *Horvát*nak szívet furta át. Egynéhány lépést tett még visszafelé, összeesett és meghalt.

Az eddigi nyomozás adatai e tényállást adják. A rendőrség egyébként továbbra is széleskörű nyomozást indított.

#### Szomorú számok.

Szomorú számoknak azért nevezzük a kivándorlók számadatait, mert megérdemli ezt a nevet. Ugyanis az ország közállapotáról szóló jelentésében a kormány beszámol az 1901-iki esztendő kivándorlási és visszavándorlási adatairól is. Ezek a szomorú adatok azt bizonyítják, hogy *a kivándorlás egyre nő s mindinkább fogy azoknak a száma, akik visszavágyódnak a régi hazába.*

A kormány adatai a következők:

A kivándorlás, melynek veszedelmes jellege a nyomott gazdasági helyzet hatása alatt mind erősebben nyilvánul, az 1901-ik évben szinte rohamosan emelkedett. A magyar birodalomból ugyanis mig 1899-ben 37,193, 1900-ban 38,888 egyén vándorolt ki, addig 1901-ben 55,377-re emelkedett a kivándorlók száma. De ezek a hivatalos statisztikai adatok megbízhatlanok.

Azoknak a kikötőknek az adatai, ahonnan kivándorlóink az új világ felé indulnak, még megdöbbentőbben mutatják, mily nagy volt a veszteség, melyet hazánk népessége 1901-ben a kivándorlás folytán szenvedett. A két nagy német kikötőből, Hamburgból és Brémából 55,158 magyarországi kivándorló kelt utra, Antwerpenből 11,282, Rotterdamból 4506, úgy hogy az összes szám 70,941-re rugott, pedig ebben a számban nincs benne sem a Genuán, sem a francia kikötőkön át szintén Amerikába, sem pedig Romániába s más európai államokba történt kivándorlás.

Minden évben egy háborus esztendőre való emberveszteségünk van, pedig nincs háboru. Békében élünk, de szomorú békében. Sokkal jobb lenne talán, ha harez folyna, nyilvános harez, melyben dicsőségesen esnének az emberek ezrei és a magyarszaga lakói az elesett barátok véráldozata által boldogulnának. Hiszen a három évig tartó bur szabadságharcz nem került több emberveszteségbe a buroknak, mint amennyit Magyarország csak egyetlen évben is elveszít. Bizony-bizony nem sokáig bírja ezt a magyar!

#### Érdekes! Érdekesebb!! Legérdekesebb!!!

A legérdekesebb regényt kedvezményes árban, postadíjjal együtt csak 40 krajczárért rendelhetik meg a „*Független Ujság*” előfizetői. A regénykötet címe: *»Kis-Székely pusztulása«* a magyar szabadságharcz dicső idejéből. Számos szép képpel. Legszépszerűbb a 80 fillért postautalványon küldeni: Péterfy Tamás címére. (Budapest, IX. Köztelek.)

Teljes áron vásárol

**Luczerna, lóhere és mindennemű  
»» takarmánymagvakat. ««**

Legelőnyösebb feltételek mellett értékesít mindennemű

**»»» gabonafélét, szeszt «««  
és szállít erőtakarmányokat.**

**Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-u. 31. sz.**

Szállít, illetve berendez

tejgazdasági- és takarmánykészítő gépeket, tej-  
és takarmánykamrákat, világítási- és szivattyu-  
»»»»» telepeket. «««««

Legajánlatosabb forrás mindennemű gazdasági  
— anyag és eszköz beszerzésére. —

Alapszabályait és árjegyzékét kívánatra  
azonnal megküldi.

### A német trónörökös magyarul tanul.

Örömmel vesszük azt a valóban jóleső hirt, hogy a német trónörökös magyarul tanul s dr. Négyessy Lászlót, a jeles magyar nyelvtudóst és tanárt hívták meg tanítónak. Tehát, ha az osztrák hercegek nem tanulnak magyarul, tanulnak a németek. Tudvalevő, hogy a trónörökös öcsese: Eitel Frigyes herceg már régebben tanul magyarul. Örvendetes dolognak tartjuk ezt, mert bizonyossága annak, hogy a potsdami udvarban nagyon is tisztán látnak s tudják, hogy a roskadozó Ausztriának a magyar nemzet az egyetlen hatalmas és szilárdan álló oszlopa.

Tudják azt, hogy Ausztria, a mely századokig zsarolt, szipolyozott és toszogatott bennünket, immár olyan, mint a tehetetlen vén oroszán, össze roskadhat.

És addig is egyik erőssége Magyarország a hármas szövetségnek, illő és okos dolog tehát, hogy a fegyvertársak beszélni tudják egymás nyelvét.

Nyilván ez a czél lebeghetett a német császár előtt, a midőn elhatározta, hogy fiait magyarul taníttatja, hogy megértse a lovagias magyar nemzet lelkét, gondolkodását és érzületét.

Bezzeg nem így gondolkoznak az osztrák főhercegek s ha valamelyiknek eszébe jut, hogy egy pár szót megtanuljon magyarul, már mindjárt világgá kürtölik a lapok, mint valami országra szóló eseményt, holott ez nagyon is természetes dolog volna, már csak azért is, mert valamennyien tagjai a közös hadsereg tisztikarának. ezt pedig csak úgy fizeti Magyarország, mint Ausztria.

### Haldokló kurucz és a kormányelnök.

Ivánka Zsigmond, kinek haláláról hirt adtunk már, üzenetet küldött Széll Kálmánnak. Hétfőn délelőtt Széll Kálmán miniszterelnöknél báró Kaas Ivor jelentkezett kihallgatásra. Az erős tollu politikai ellenfél meglehetősen feltűnést keltett a miniszterelnökség palotájában; találgatták, mi lehet az indító oka a ritka érdekességű látogatásnak.

Báró Kaas Ivor egy halott üzenetét hozta a kormányelnöknek. Ezelőtt rövid időve tért örök pihenőre a magyar közéletnek lánglelkű, rettenthetetlen harczoza, az öreg Ivánka Zsigmond. Jó ideig betegeskedett, amíg a halál szívós természetén diadalmaskodott. Utolsó betegsége alatt köréje gyűlt egész családja, köztük báró Kaas Ivor is, aki nagybátyját az utolsó pillanatig gyöngéd szeretettel ápolta. Az öreg ur, aki annyira szerette a politikai tusákat, még utolsó perceiben is politizált. Közvetlenül a halála előtt szellemi képességeinek teljességében odafordult báró Kaas Ivorhoz s megbizta azzal, menjen el Széll Kálmánhoz s mondja meg neki, hogy az öreg Ivánkának csak Széll Kálmánban és Apponyi Albertben volt mindig a legtöbb a bizodalma. Széll Kálmánnak azt üzeni, hogy őt tartotta mindig egész életében az ország kormányzására legalkalmasabbnak, legméltóbbnak. Ezt az üzenetet hozta báró Kaas Ivor, a politikai ellenfél, az ország kormányelnökének, aki érzékenyülve hallgatta meg a vén kurucz üzenetét, aki már örök nyugodalmát aluszsza.



## • SZÖVETKEZETI ÉLET •

### A szövetkezeti eszme hóhérjai.

Igazán dicséretre méltó dologba kezd legközelebb a Magyar Gazdaszövetség. Mozgalmat indít a korona-szövetkezetek ellen, azok ellen a szövetkezeti czéger alatt működő uzsorás bankok és pénzintézetek ellen, a melyeknek a szövetkezeti czim csak suba, a mely alatt szabadon garázdálkodhatnak a legszegényebb néposztályok rovására.

Ezeknek a tanyájuk leginkább a főváros, de a vidék sincs tőlük megkímélve. Ismerünk vidéki városokat, a melyeket 2—3 ily szövetkezeti bórbe bujtatott népbank boldogít.

Meltán esodálkozhatik mindenki, hogy Magyarországon mindannak daczára, hogy igazán van rá szükség, a szövetkezetek még sem terjednek azzal a gyorsasággal, a melyet az eszme s vele járó áldás megkívánna. Egyik nagy oka ennek, hogy a szövetkezeti eszme lejárt magát sok helyütt. Lelkiismeretlen emberek belevitték a népet oly szövetkezetek alapításába, a mely ígért aranyhegyet és a vége az volt, hogy a sok keservesen összekuporgatott fillér eluszott az alapítók, az igazgatók révén. Persze hiányzott a minden jó szövetkezet alapja: a felső ellenőrzés. Ha pedig életben maradt az így alapított »Fillér« vagy »Korona« szövetkezet, vagy önszegélyző népbank, nyuzta a népet úgy, hogy örült aki épkézláb kimene-kült a karmai közül.

Aki egyszer belekóstolt az ilyfajta szövetkezeti kölcsönbe, annak beszélhetek azután szövetkezeti eszméről, félt mint az ördög a szentelt víztől.

Nem lenne teljes a magyar agráriusok tisztító munkája, ha ezek ellen a kinövések ellen sikra szállani meg nem kísértenék. Bizvást mondhatjuk, hogy ezek a szövetkezeti eszme hóhérjai. Boldogboldogtalan, akinek eszébe jutott alapított ily szövetkezetet a törvény nem korlátozta, a törvény nem ellenőrizte.

A »Hazánk« czimű agrárius napilap megkísérelte összegyűjteni azokat az adatokat, a melyek a visszaéléseket leleplezik. Rövid pár hét alatt egész sereg ily dologról irtak a becsapott adósok. Igaz ugyan, hogy 8%-nál nagyobb kamatot nem számítanak, de ennek a kamatnak vannak oly sallangjai, hogy a kölcsönkérő legkevesebb 20%-ot fizet kölcsöne után.

Mi ez más, ha nem a legszemérmertlenebb uzsora, ami ellen sikra kell teljes erővel szállni. Öszinte óhajta minden jóézésű embernek a szövetkezetek terjedése, ki kell tehát a terjedés utjából minden gyomot irtani. Mi egyelőre csak arra kérjük olvasóinkat, ha valakinek dolga volt ilyfajta népboldogító bankkal és érzi, hogy becsapták: írja meg ezt nekünk. Minél több adat lesz a birtokunkban, annál könnyebb lesz a munkája azoknak, akik a helyzet javítására törekszenek.

**Hitelbe ne adj!** Az angol fogyasztási szövetkezetek kerületi gyűlésén Mr. Innes szövetkezeti tikár előadásában kifejtette, hogy a fogyasztási szövetkezetből azért oly nehéz kiküszöbölni a veszedelmes hitelezést, mert a szövetkezet olyan tagokat is felvesz kötelékébe, akik nem ismerik a szövetkezeti eszmét, sőt azzal nem is törődnek,

a szövetkezetek vezetői pedig a béke kedvéért tekinteten kívül hagyják a szövetkezet s a többi tag érdekét. — Zátonyra került társulatok és egyének hajótöröttjeire akadunk uton-utfélen — így folytatta a szónok — s ezek roncsai állják útját az egészséges szövetkezet haladásának. Kötelességünk nem az, hogy a béke kedvéért elnézést gyakoroljunk a visszaélésekkel szemben, hanem, hogy a hitelezés veszedelmes gyakorlatát gyökerestől kitépjük a szövetkezeti működésből, nevelve a tagokat egészséges, józan gondolkodásra és takarékos életmódra. Az angol szövetkezeti titkárnak igaza van. Azért: neveljük a tagokat, a gazdakörök és falusi olvasókörök egészséges befolyása által.

**Szatócs mint szövetkezeti ember.** Hogy a szövetkezeti eszme minő hódításokat tesz, annak példáját mutatja be a következő mulatságos eset: Egy községben egy vagyonos szatócs, akit a hiteinyújtás s többféle uzsora valósággal gazdag földesurrá tett, a jól kipróbált eszközökkel annyira magához esalagatta a népet, hogy az egész vidéken a többi szatócs csakhamar kénytelen volt bezárni a boltot. A nagy boltos csak gyarapodott s egyedült birta a kereskedelmet. Végre egy tönkretett szatócs, aki pedig a galiciai kereskedőnek hitsorsosa volt, megtalálta ennek ellenszerét. Összehívatta a falu népét s olyan apostoli meggyőződéssel magyarázta a szövetkezés előnyeit s azt, hogy ha nem védekeznek, maholnap az egész falu a nagy boltosé lesz, hogy az ellenállhatatlan érvek hatása alatt tényleg meg is alakult a fogyasztási szövetkezet. A szomorú a dologban csak az, hogy míg a nagy boltos most már csak földesur, addig a szövetkezetet megalakító kis szatócs vigan méri a pálinkát. Így van az, ha a falu intelligenciája nem ér rá, hogy a szövetkezeti eszme fölött gondolkozzék.

**Főur mint szövetkezeti tag.** Lovasberényben Pap János tanító buzgó kezdeményezése folytán megkezdődtek az előmunkálatok a fogyasztási szövetkezet létesítésére. Szaporán gyűlnek a tagok s örvendetes tudomásunkra jutott, hogy Cziráky Antal gróf 100 drb 5 koronás üzletrészt jegyzett. A nemes példa bizonyára buzditatul fog szolgálni, hogy a község minél nagyobb számban lépjen be az alakuló szövetkezetbe.

**Hova fordítsuk a fölösleget?** Most, amikor az évi mérleg lezárásakor a szövetkezetek tiszta üzleti nyereséggel rendelkeznek, felhívjuk az igazgatóságok figyelmét arra, hogy a szövetkezetek erkölcsi kötelessége az emberbaráti tevékenység is. Ilyen emberbaráti kötelesség az első segélynyújtás bal eseteknél. Azért értesítjük szövetkezeteinket, hogy a »Hangya« közvetítése által jutányos áron szerezhetnek be oly mentőszekrényeket, háromféle nagyságban, amelyek az első segélynyújtásra szükséges minden kelléket tartalmazzák u. m. kötszereket, gyapotot, fertőtlenítő anyagot. Ajánljuk e szekrények beszerzését főleg azon községekben levő szövetkezeteknek, a hol sem orvos, sem patika nincs.

## Előfizetőinkhez.

A „Független Ujság“ ez évben a kilenczedik évfolyamba lépett. Immár nyolcz esztendőös pályafutás van mögöttünk s az olvasóközönség megítélhette, vajjon sikerült-e elérni azt a célunkat, hogy a „Független Ujság“-ban szépen kiállított, tartalmas, minden irányban tájékoztató, tanulságos és szórakoztató ujságot nyujtsunk előfizetőinknek? Munkásságunknak legszebb jutalmát abban látnánk, ha törekvéseinket siker koronázta volna; és hogy ez el nem maradt, bizonyíték erre nemcsak az, hogy lapunkat a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége“ hivatalos közlönyéül választotta, de büszkén hivatkozhatunk arra is, hogy a „Független Ujság“ ma már a magyar független polgári osztály legelterjedtebb és legkedveltebb heti ujsága. Becsületos munkával kivitt sikerünknek titka az, hogy mindenkor az ország legmagyarabb s legnagyobb zömét alkotó polgári osztályának érdekeit tartottuk szem előtt: tehát a földmives, a kisiparos jóvoltáért s a fáradságos, de tisztos munka védelméért harcoltunk.

Azok a törekvések, amelyek működésünket eddig is irányították, a jövőben is vezérszínünket fogják képezni. Valamint a multban, azonképpen a jövőben sem fogunk megszűnni elsősorban a vidéki gazdaközönség boldogulására szükséges törvényhozási és társadalmi intézmények létesítését sürgetni; törekedni fogunk szövetkezeti téren utmutatással szolgálni és serkenteni; igyekezni fogunk gazdasági közleményeinkkel a jövedelmező gazdálkodás elveit terjeszteni; mulattató cikkeinkkel szívet-lelket nemesítő szórakoztatást nyujtani; képeinkkel a hazai és külföldi hírneves férfiakat ismertetni és a hazai művészet jelesebb termékeit bemutatni; végül levelesszekrényünkben a mindennapi élet körében fölmerülő minden kérdésben tanácsot adni.

Nem hagyhatjuk megemlítés nélkül, hogy talányaink megfejtői között hetenként több regénykötetet osztunk ki. Ezenkívül gondoskodunk arról, hogy évente legalább egy érdekesítő, de hazafias irányu regény is

Ösmeri ön a legujabb „KALMÁR“-rostákat,  
**Lóhere-mag és gabonatisztító gépeket???**

Mindezek a gazda legjobb kincskereső eszközei.

Bővebb felvilágosítást ingyen és bérmentve ad KALMAR ZS. utóda rostagyáros Hódmező-Vásárhelyen.

jelenjék meg a „Független Ujság“-ban, így legújabb regényünk közlését, mely **Fenyőváry Ibolyka** czimet viseli, már ez **ujévi számban megkezdjük.**

A „Független Ujság“ az idén is minden új és régi előfizetőnek ingyen küldi meg a „Szövetkezeti és Gazdasági Evkönyv“ 1903. évi folyamát, mely **egy 10 íves könyv**, amely **naptári részen** kívül hasznos olvasmányokkal van telesteli s szövetkezeti és gazdasági téren egész éven át hasznos utmutatója előfizetőinknek.

Bizton reméljük, hogy eddigi előfizetőink nemcsak maguk fogják a „Független Ujság“-ot továbbra is támogatni, hanem igyekezni fognak **új előfizetőket is szerezni.**

Az előfizetési ár;

**Egész évre 6 korona, félévre 3 korona, negyedévre 1 korona 50 fillér.**

Kérjük az előfizetési pénzeket a t. előfizetőknek megküldött postautalványon **mielőbb be- küldeni, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be.**

Hazafiui tisztelettel

**A „FÜGGETLEN UJSÁG“**

*szerkesztősége és kiadóhivatala*

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.



**Halálos fogadás.** Szomoru következménye lett annak a virtuskodásból kötött fogadásnak, amelyet Schneider József temesvári asztalossegéd nyert meg az élete árán. Borozás közben történt, hogy Schneider fogadott egy barátjával, hogy *egy ülőhelyében megeszik husz darab hurkát.* Meg is ette, de aztán oly rosszul lett, hogy a mentők vitték haza. Otthon örjöngeni kezdett, amire a kórházba szállították, ahol kényszerzubbonyt huztak rá. A szerencsétlen ember két óra hosszáig tombolt, aztán összeroskadt és  *meghalt.* A hatóság vizsgálatot indított, mert az a gyanu, hogy a hurkában valami mérges anyag volt.

**Huszonkétezer koronás lopás.** Fichtenbaum Illés egri szeszkereskedő Budapestre jött s Szilveszterestére egy barátjához ment ki Maglódra. Egy távirat azonban — mely hirtelen hazahívta — megzavarta mulatságát s Fichtenbaum azonnal kocsiába ült, hogy bejőjön a fővárosba s vonatra üljön. Volt egy nagy táskája, amelyben több esomagot és egy nagy bőrtáskát tartott. Ebben a táskában 22.000 korona volt papírpénzben. Mikor Fichtenbaum a kocsiára ült, akkor a táskát maga elé rakta. Utközben a kocsist kérte meg, hogy tegye a bak alá a táskát, mert a kocsiiban nagyon alkalmatlan. Ez át-

vette a táskát és a kívánt helyre rakta. Alig haladtak azonban tíz percnyire, a midőn hirtelen puffanás hallatszott.

— Jézusom, a táska leesett! — kiáltotta a kocsis s leugrott a bakról e szavakkal: Várjon nagyszágos ur, rögtön felemelem!

Csodálatosképpen azonban a lovak mintha megbokrosodtak volna s abban a pillanatban, a mikor a kocsis leugrott a bakról, örült vágatásnak eredtek. Fichtenbaum, szerencsére, értett a lovak kezeléséhez és néhány száz lépésnyi távolságban megállította a kocsit. Hogy a hátramaradt kocsist hamarabb megtalálja, megfordította a kocsit és visszahajtatott, utközben folyton kiabálva a kocsis nevét. Ez azonban nem jelentkezett. A kereskedő néhány száz lépésnyire attól a helytől, a hol a táska állítólag leesett, megtalálta a táskát, de a pénzt tartalmazó bőrtárcza hiányzott belőle. Azonnal visszahajtatott Maglódra és panaszt tett a csendőrségnél, mely a tolvaj kocsist, kit *Bitró Péternek* hívnak, kedvesénél éppen mikor szökni akartak, szerencsésen letartóztatta. A lopott pénzt hiány nélkül megtalálták.

**A féltékeny ember.** A napidijasok általában véve igen esüdes és nyugodt természetű emberek, mivel a sok munka és a sok gond meghigitja a vérüket. Ám nincsen szabály kivétel nélkül. Kovács Lajos is noha szintén napidijas, igen heves természetű, a mióta megházasodott s kivált, mióta a féltékenység, a mit a költők zöldszemű szörnyetegnek neveznek, a hatalmába kerítette, Kovács Lajos rendkívül féltékeny a feleségére s bár szentül hiszi, hogy nincsen rá oka, mégis folytonosan üldözi gyanújával. Két héttel ezelőtt egy estén ismét féltékenységi rohamba esett és olyan durván megsértette az asszonyt, hogy végre is kénytelen volt ott hagyni őt s nem is ment vissza, míg az ura utczai botrányt nem csinált — kiengesztelésül. Ugy történt az eset, hogy este fél nyolcz órakor becsöngetett valaki király-utczai lakásukba. Az asszony kiment s a mikor visszajött, megkérdezte tőle az ura:

— Ki volt itt?

— Egy ur. A második emeletre akart menni és szórakozottságból feljött a harmadikra.

A férj a fejét rázta.

— Nem hiszem.

— Hát ki lett volna? — kérdezte az asszony sértődötten.

— Bizonyára téged akart megtisztelni valaki abban a hitben, hogy nem vagyok itthon.

— Ez már sok! kiáltott ingerülten az asszony és az asztalra ütött öklével.

A férjet ez indulatba hozta, ordítani kezdett, mint egy oroszlan, mire az asszony kendőt dobott a vállára és lefutott az utczára. A férfi utána. Mikor elérte, folytatta a dühöngést, de jött a rendőr s azt az ajánlatot tette néki, hogy válaszson: haza megy-e, vagy a kapitányságra. A férj az előbbit választotta. Lecsöndesedett és hazament, hanem azért utczai botrány okozásáért helyt kellett állnia. Mult héten volt a tárgyalás ebben a dologban az illetékes kerületi kapitányságnál, a melynek vezetője husz korona pénzbüntetésre ítélte a féltékeny embert. Husz koronáért hat napig kell dolgoznia a napidijasnak s ezért megfélebbezte az ítéletet.

## • MI UJSÁG? •

**Farsang.** Alig léptünk át az új esztendőbe, ime itt a farsang. A táncz, a lakodalmak ideje. Rajta legények! Egy jegyes se maradjon pártában. Legyen menyecske, új asszony a lányból. Vig farsangot!

**Két képviselő halála.** Mult héten keményen aratott a halál az országgyűlési képviselők sorában. Meghalt *Major Ferencz* a zsámbokréti kerület néppárti képviselője. Ugyancsak aznap halt meg felsőhegyi dr. *Dégen Gusztáv* a nagymartoni kerület képviselője is.

**Magyarország vízi erői.** Darányi Ignác földművelésügyi miniszter Láng Lajos kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg megbizta a vízrajzi osztályt, hogy a hegyi vizek erejét puhatozzák ki. A kinyomozott adatok szerint a Vág folyónak hegyvidéki részében mintegy 230,000, a Felső-Tiszán 158,000, a Garamban 140,000, a Marosban 130,000, a Sebes-Patakban 107,000, a Poprádban 90,000, a Temesben 34,000 lóerő van, összes vizeink pedig két millió lóerőt képviselnek, a mi pénzértékben kifejezve, kétszázötven millió korona értéket tesz ki.

**Az elhunyt spanyol kormányelnök.** Sagasta spanyol kormányelnök Madridban mult hét hétfőjén meghalt. Sagasta tüdőköngesztióban betegedett meg, a melyet szivbaj súlyosbított. Az orvosok Sagasta állapotát reménytelennek mondták. A nagybeteg fogadta a püspök látogatását és kiszenvedett.

**A kétféjű sas.** Ez a szomorú emlékü madár még álmban sem tetszik a magyar embernek. Éppen ezért Székesfehérváron a Kossuth-utcai cs. és kir. élelmezési raktáron lévő kétféjű-sasos czimert e hó 1-én valaki sárral dobálta meg. A parancsnokság a czimert megmosatta s elrendelte a vizsgálatot. A tettes pár hét óta már harmadszor ismételte ezt a dolgot.

**Rigó Jancsiról.** Rigó Jancsit, a ki mostanáig Párisban lakott, tudvalevőleg meglopta hindu eredetű szolgálója, John Petchai. Mintegy kétezer frank értékű brilliáns- és zafiringgombot lopott tőle. A bűnpör tárgyalásának szerdán kellett volna lenni a párisi kilenczedik büntető-járásbíróság előtt és erre az alkalomra természetesen meghívták Rigó Jancsit is. A világhírű cigányprimás azonban értesítette a bíróságot, hogy nem jöhet el, mert a Madeira-szigetekre utazik.

**Amerikai magyarok halála.** Szép és megható ünnepély folyt le a napokban a sopronmegyei fertő-szt.-miklósi katolikus iskolában. A Fertő-Szt.-Miklósról évekkel ezelőtt Amerikába kivándoroltak nemes tettel rótták le hálájukat *Szalay István* volt főtanítójuk iránt. 410 kivándorolt gyűjtéséről egy gyönyörű aranyórát, lánczot, egy aranytollat és egy emlékkönyvet küldtek a derék adakozók névalírásával a község bírájához azon kéréssel, hogy azt ünnepélyesen adja át derék mestereiknek. *Varga Lajos* bíró eleget is tett kérésüknek. *Módy József* megnyitó beszéde nagyon szivvehető volt. Az ünnepeltet könyekig meghatották a szónok szavai, ki elismerését és köszönetét fejezte ki a buzgó tanítónak. *Szalay* 43 év óta működik e fárasztó pályán, de fáradságos munkája meghozta gyümölcsét és legszebb

siker koronázza nemes működését. *Guzmics Gusztáv* jegyző beszédben esetelte a kivándoroltaknak életét és szintén csak szépet és jót mondhatott a főtanítóról. Majd *Varga Lajos* bíró átadta a tárgyakat az ünnepeltnek.

»**Kis-Székelly pusztulása**«, mint szindarab. Tavalyelőtti olvasóink még emlékeznek a »*Független Ujság*« e szép regényére, eredeti alakjaira, melyről most jóleső örömmel ujságozzuk, hogy szinpadra kerül. Az érdekes regény szinpadra alakítását *Baján Ervin* ur (*Cirkvenica*) végezi. Ime a »*Független Ujság*«-nak ilyen becses közleményei vannak és regényei a magyar irodalom legszebbjei közül valók.

**Sikkasztás Soroksáron.** A soroksári takarékpénztárszövetkezet elnöksége a napokban feljelentést tett *Bickmann Gyula* főkönyvelő és titkár ellen, a ki 27,000 koronát sikkasztott. *Bickmann* egy év óta állott a szövetkezet szolgálatában, a melynek igazgatósági tagjai, egyszerű sváb földmivesek, nagyon megbiztak benne. A sikkasztást a december 30-án tartott igazgatósági gyűlésen vették észre, mikor a mérleget megállapították. A gyűlésen *Bickmann* is jelen volt. Akkor még nem tudták, hogy ki a bűnös s így a sikkasztó nyugodtan odább állhatott. *Bickmann* a gyűlésről ismeretlen helyre távozott. A sikkasztót a rendőség szombaton kinyomozta és éjjel 11 órakor feleségének *Vörösmarty-utca*zi lakásán le is tartóztatta. *Bickmann*, a ki régebben egy budapesti banknál volt alkalmazva, már sikkasztott egy alkalommal 16,000 koronát, az összeget azonban a felesége családjá visszatérítette.

**Egy vándor órás halála.** *Tapoleczán* a mult héten temettek el egy *Weisz Ignác* nevű vándor órast. Külseje és életmódja miatt mindenki koldusnak tartotta, ki csak órajavitgatásokkal szerzett keresményével és — koldulással tengeti életét. Halála kiderítette a valót, mert 40 ezer forintot hagyott — a nevető örökösöknek.

**A hógörgeteg halottai.** *Torda-Aranyos* megyében *Lupsa* község határában a minap egy hógörgeteg maga alá temette *Tutulea Péter* gazdát és 16 éves fiát, a kik a határban lévő forráshoz hajtották négy ökrüket. A község lakosai ásókkal, kapákkal százával siettek a szerencsétlenség színhelyére és két nap, két éjjel ásták a félkilométernyi vonalon elterülő törmelékot, míg végre megtalálták a két ember összezuzott holttestét. A négy ökör is odaveszett.

*Jencs Vilmos* gyógyszerész mai számunkban megjelent hirdetésére olvasóink figyelmét bátorokdunk felhívni.

**JENCSS-féle**  
**Magyar Restitutios-Fluid**  
lovak és szarvasmarháknak.



Az állatok izomerejét fokozza, kitaratóvá, erőssé teszi; megátolja a lábak merev bönulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— Ára 2 korona. —

Postán 2-60 korona beküldése után bérmentve küldi:

**JENCSS VILMOS** gyógyszerész-tára  
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.  
Főraktár:  
Dr. Egger, Nádor gyógyszerész-tárában  
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

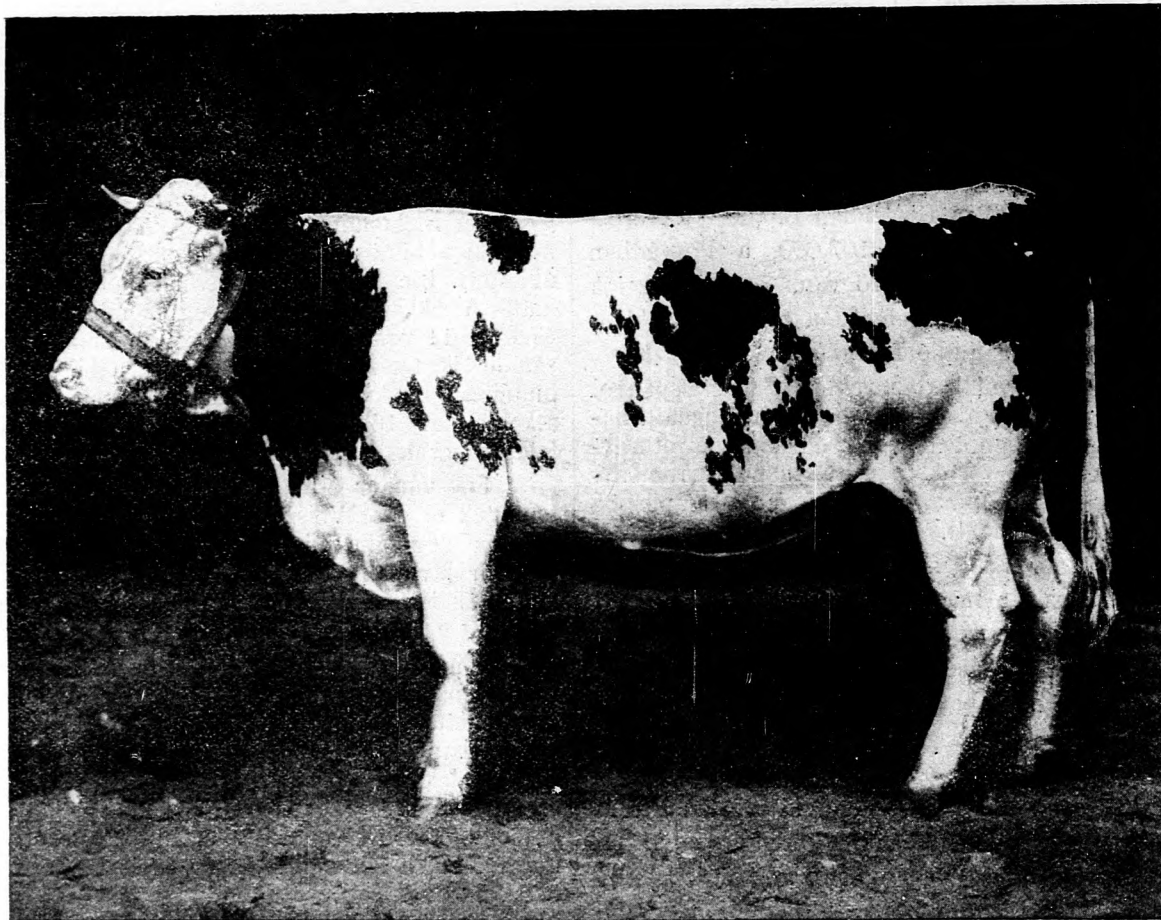
• GAZDASÁGI DOLGOK •

**Hol kell a tojás- és hol a hustermelésre fordítani figyelmünket.**

Azt mondják, hogy faluhelyen a magyar tyúk tenyésztése jobban fizeti ki magát a nemes baromfinál, amelynek teste sokkal nagyobb ugyan, nagyobb de kevesebb tojást tojik, ezzel szemben azután sok

messze esnek a fogyasztó piacok számára húst-gyűjtő központoktól, vagy belfogyasztási piacoktól, ellenben a hus ezen most említett helyek közelében termelendő.

A tojástermelésre jó a közönséges magyar tyúk is, de ne gondoljuk, hogy a félvér, a langsán, plimut vagy más nagyfajta és a magyar tyúk ivadéka nem jobb. Jobb azért, mert nagyobb és *barna*-héju tojást tojik s ha eladjuk vagy elfogyasztjuk, legalább félszer többet ér a kistestű magyar fajtánál. Hogy a keresztezett ivadék takarmányozása többbe kerülne a



Bonyhádi tehén 6 és fél éves. Tenyésztő: Werner János (Murga).

takarmányt igényel s aratás után is az ajtóba lesi a teli szakajtót. Ha pedig ez így van, akkor mért kapaszkodnak a gazdák a külföldi fajták után, minők *langsán*, a *plimut* és az *orpington*. Mért nem maradunk csupán a tojástermelés mellett, ha a hustermelés — a nagy fajtákkal — sokba kerül? Tojásra jó a magyar tyúk is.

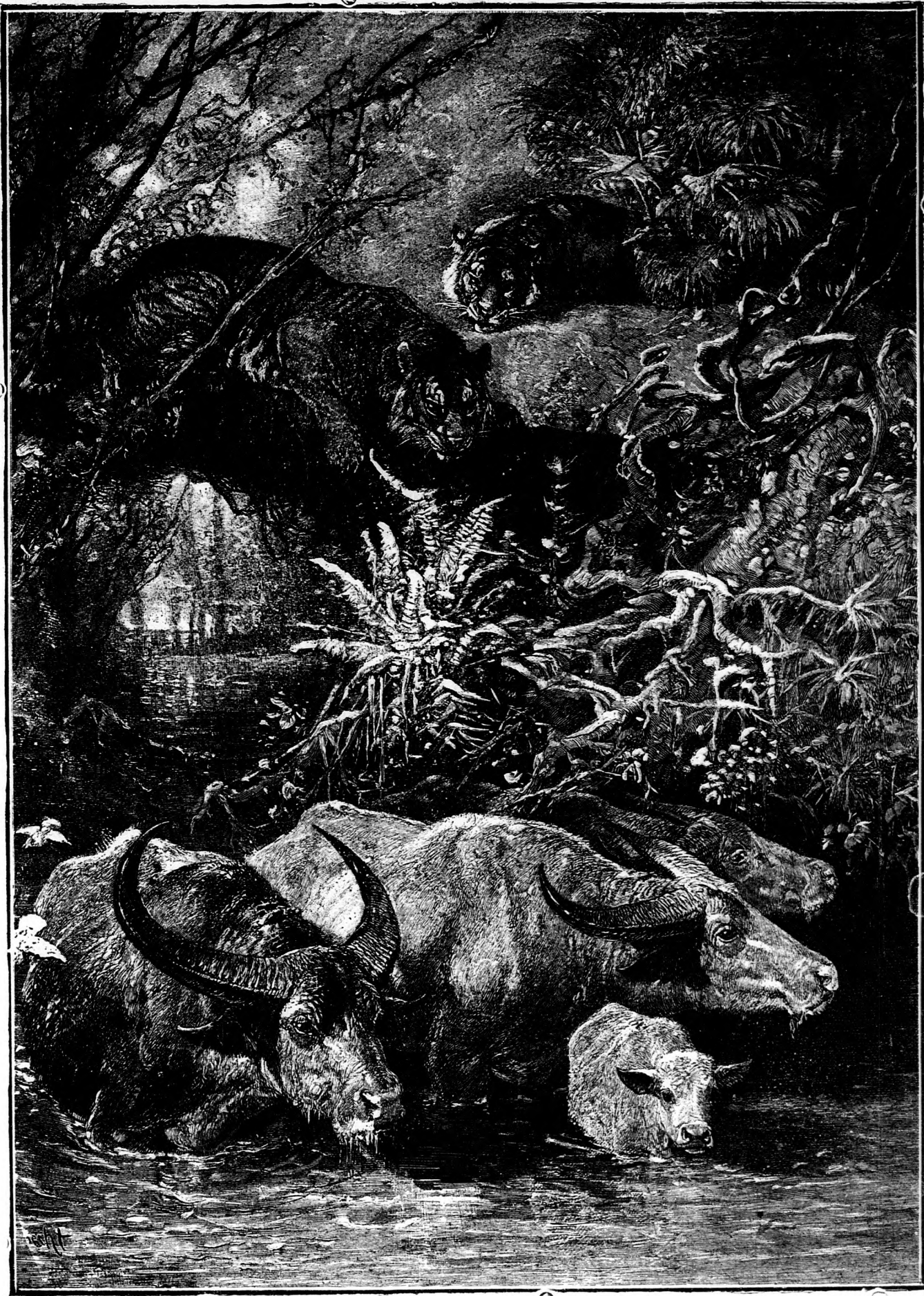
A *hustermelés* mindig jövedelmezőbb a tojástermelésnél, mert a hus — különösen nagyobb városokban és fürdőhelyeken — hamarabb és akkor is jól értékesíthető, mikor a tojásnak nincsen ára. Akkor pedig, mikor kevés a tojás, a hús is igen jó áron keresik.

Hol termelendő tehát a tojás és hol a hús? Tojást oly helyen kell termelni, amely helyek igen

magyarénál, lehetséges, hogy többbe kerül valamivel, de sokkal nagyobb az az érték, amit a termelt tojás és hústöbblettel fizet meg.

Mondjuk, hogy egy langsán magyarfajta tyúk-ivadék a második évében 100 tojást tojik, 68 grammot, ennek a 100 tojásnak a súlya 6 kg. 80 gr. A magyar tyúk tojik szintén 100 tojást, de átlag csak 55 grammot tojást tehát ez 5 kg. 50 gr. a különbözet 1 kg. 30 gr. Egy kilóra megy 16—18 tojás, a különbözetnek értéke átlag 5 fillérrel számítva s 17 tojást átlagban véve 85 fillér, ami minimális számítás, de mégis figyelemreméltó.

A hús- és tojástermelésre alkalmas tenyészanyagot kiválasztás után a legjobb, a legezészerűbb előállítani s ha ily kiváló fajtánk van, arra nagyon



Veszedelemben.

vigyázni kell s okszerű vérfelfrissítéssel hovatovább bő tojóképeséget és gyors hizékonyágát elősegíteni.

Hallgassuk meg az intő szót s vagy a helyes kiválasztás által neveljük a magyar tyukok testsúlyát, vagy pedig keresztezzük azokat ezé irányosan és következetesen.

*Hreblay Emil.*

### Néhány szó az állatok téli takarmányozásáról.

Állattenyésztésünk jövédelmzőségére első és legnagyobb fontosságú követelmény, hogy lehetőleg olesón, de e mellett ugy takarmányozzunk, hogy állataink jó husban maradván, azok termelési képessége legmagasabb legyen.

Igen tévedne, ki azt hinné, hogy télen át a csupán szénán, szalmán, polyván való tartás a legolesőbb s egyszersmind a legezélszerűbb is.

Mezőgazdaságunk haladásával lépést kell tartson az állatok takarmányozása is. Hazánkban a nagyobb uradalmak kivételével mindenütt a legnagyobb külterjesség található e téren. Kisgazdáink istállóiban a széna, szalma, polyva játsza a legfőbb szerepet, mely mellett a mesterséges és póttakarmányok igen jelentéktelen helyet foglalnak el. Hogy mást ne említsek, a takarmányrépát — ezen valóban nélkülözhetetlen terményt — csak a sertéshizlalásánál és annak őszi takarmányozásánál használják.

Ha állataink télen át folytonosan száraz takarmánnyal kénytelenek beérni: emésztésük hiányos, egészségük gyenge lesz, termelőképességük a megkívántnál messze mögötte marad. A nedvben gazdag takarmányok vannak arra hivatva, hogy a téli takarmányozást a nyárihoz némileg hasonlóvá s egyuttal egészségesebbé tegyék, de másrészt ezek nélkül a polyva, törek csak igen hiányosan volna állatainkkal értékesíthető.

A lovak takarmánya nem oly változatos, mint a többi haszonállatoké, de a takarmányrépa, melyet naponként és darabonként egy-egy kifejlett állatra 5—6 kgr.-nyi mennyiségben adagolunk, itt sem nélkülözhető, mivel e nélkül állatainknál a dugulás és gyakori kolika lép fel.

Már szarvasmarháknál sokkal nagyobb a nedvdus takarmányok jelentősége. Ott, ahol a takarmányrépa diszlik és nagy hozama indokolttá teszi termesztését, télen át nem nagy gondot okoz állatainknak egészséges takarmánnyal való ellátása. A répa felszeletelve polyva, törekkkel rétegezve megfüllesztetik, hogy a száraz és így nehezen emészthető rész átmedvesedve felpuhuljon s így állataink jobb eledelvé válik.

A póttakarmánynak: korpa, darának a rétegezett keverékre való hintését nem tartom helyesnek, mert a kezelés alatt még a legnagyobb vigyázat mellett is azokból jelentékeny mennyiség veszendőbe megy. Légezélszerűbb közvetlen az etetés alkalmával azokat a kevert takarmányra szórni s velök egyenletesen vegyíteni.

A hol nincs azon helyzetben a gazda, hogy takarmányrépát termelhesen bármely okból is, vagy a bevermelt takarmányok vagy pedig a gyári hulladékok előállítására, illetve beszerzésére van utalva. Kisgazdáinknál a besavanyított takarmányok nem birnak tért hódítani, mert tudvalevő, hogy a zöld takarmánynak télire való eltevése csak ott eszközölhető megfelelő sikerrel, a hol nagyobb mennyiség

áll azokból rendelkezésre. Néhány szekérrel összerakott ilyenmü takarmányban nem fejlődik annyi meleg, amennyi az erjedés keresztülmeneteléhez feltétlenül megkívántatik, nagyobb területen pedig nincs módjukban azt természeteni.

Ott, ahol a cukorrépa-termesztéssel foglalkoznak, igen olesón juthatnak egészséges télitakarmányhoz a répaszelet beszerzése által. A gyár rendes körülmények közt a beszolgáltatót répa súlyának megfelelőleg 40% ot szolgáltat vissza szeletben, a gyár által megszabott métermázsánkinti ár mellett.

A szeletből a gyár csupán a cukrot vonja ki kisebb-nagyobb mértékben, de érintetlenül maradnak a többi anyagok, minek folytán az alkalmas lesz még állataink táplálására.

A szeletnek télire való legolesőbb és igen ezélszerű eltevési módja abból áll, hogy azt a szérüs-kert emelkedettebb helyén polyvával, törekkkel vagy szeckázott szalmával rétegezve kazalba rakjuk. A kazal aljára 20—25 cm. polyvaréteg jön, hogy a szelet a talaj nedvességével érintkezésbe ne jöjjön s így rothadás által értékéből ne veszítsen. Erre jön 8—10 cm. vastag szelet s erre ismét a polyvaréteg mindaddig, míg a kazal 1½—2 méter magasságra nem emelkedett. A kazlat az összerakás alkalmával folytonosan taposni kell, hogy a levegő belőle kiszorittassék. A kazal szélessége és hosszúsága az összerakandó mennyiség szerint alakul. A kazal tetejére 70—80 cm. vastag földtakaró jön.

Az így kezelt répaszelet néhány hónapi állás után barnás színt vesz fel s az állatok kedvencz takarmányává lesz.

Hasonló elbánással tehetjük el télire a cukorrépanak zöldesszinü fejét, melyből a gyár a cukrot csak igen hiányosan tudná kivenni, miért is az a gazda birtokában marad.

A fent vázolt módokkal jó és egészséges takarmányt állíthat elő a gazda, melynek keresztülvitelénél még nagyobb költségtől se riadjunk vissza, mert hiszen bőven megtérül az az állatok egészségben maradása és nagyobb termelési képessége folytán.

*Bencze Imre.*

### Hogyan védekezhetünk sikerrel a gyomok ellen?

A tavaszi szorgos munkaidőben legtöbb gondot ad a gazdának a gyomok elleni küzdelem, mert hiszen ma már mindenki tudja, hogy a gyomok nemcsak csökkentik a termést, hanem rontják annak minőségét is s épen ezért mindenkinek saját érdekében áll a gyomoktól megszabadulni. Ez azonban nem oly könnyü dolog, mint aminőnek első pillanatra látszik. Hogy sikerrel védekezhessünk a gyomok ellen, mindenekelőtt ismernünk kell azon körülményeket, melyek vetéseink gyomosodását előidéznek. Elgyomosodik a szántó föld 1. az egyes veteményeknek helytelen termelési sorrendje következtében pl. ha gabona után gabona termeltetik; 2. az istállótrágyának, illetve a trágyatelepnek meg nem felelő kezelése s a trágyának rosszul alkalmazott alászántása folytán; 3. selejtes és gyomoktól kellekőpen meg nem tisztított vetőmagok felhasználásával; 4. a szél, a madarak, nyulak, egerek stb. közvetítésével; 5. árvizek alkalmával, az idegen helyről jövő vizek útján stb. Ismervén most az elgyomosodás okát, a védekezés módját is ehhez fogjuk megválasztani. Legtöbbet segítünk magunkon a növények termelési

sorrendjének, vagyis a vetésforgónak helyes megállapításával; s e tekintetben arra kell törekednünk, hogy az ugynevezett gyomirtó növények és gyomnevelő növények váltakozva kövessék egymást. Gyomirtók például a kapás és takarmánynövények; előbbieket azért, mert azok kapálásával és töltögetésével kevesbitjük a gyomokat, utóbbiak pedig azért, mert ha azokat virágzás idején kaszáljuk le, akkor azzal egyidejűleg megsemmisítjük a közöttük lévő gyomokat is, megakadályozzuk a gyommag-képződést. Gyomnevelők pedig azok, melyeket fejlődésük ideje alatt semmi ápolásban sem részesítvén, ezzel alkalmat adunk a gyomok elterjedésének. Ilyenek pl. a gabonafélék. Miután a gyomok terjesztője az istállótrágya is lehet, arra törekedjünk, hogy az lehetőleg sekélyen szántassék alá, hogy ezáltal a benne lévő gyomok mielőbbi kikelésre serkentessenek s így egy fogasboronával elpusztíthatók legyenek. Műtrágyánál a gyomszaporítás esete nem forog fenn s épen ebben rejlik annak az istállótrágya feletti kiváló előnye. A vetőmag felhasználásánál különösen a vetőmagvak gyommentesítésére kell törekedni, mert a lelkiismeretlenebb magkereskedők szándékosan is iparkodnak a vetőmag közé gyomokat keverni. Végül abban az esetben, midőn a szántóföld akaratunkon kívül gyomosodik el, nem marad más hátra, mint a fogas boronának s kapának minél gyakoribb alkalmazása, mert ezek legjobb fegyvereink a gyomok elleni küzdelemben.



## MULATTATÓ

### Örvény felé.

*Tisza vize de lassan folydogál,*

*Folydogál.*

*A hajlatnál mindenütt meg-megáll,*

*Meg-megáll,*

*Mintha csak úgy tünődöznék magába.*

— *Hiába:*

*Csak bele kell szakadnia*

*A széles Dunába,*

*Dunába!*

*Magyarország ereje egyre fogy,*

*Egyre fogy...*

*Magában még megélné valahogy,*

*Valahogy,*

*Hej, de ez a közös-bajos élete:*

*Nem élet,*

— *Előbb-utóbb csak elnyeli*

*Az örvény: a német,*

*A német!*

*Szabolcska Mihály.*

## FENYŐVARY IBOLYKA.

Eredeti székely regény. Irta: Péterfy Tamás.

(Folytatás.)

(2)

— Sok lesz öregem!

— Enstálom, én bizalmat kérek, vagy aztán maradjunk egymásnak. Negyven forint kell! Sok a farkas, nagy a hó, gyilkos hideg van! ezeket mind nem kellene, hogy én mondjam, ezt tudniok volna rendje az uraktól. Barátságból teszem így is, két urfi és egy paraszt életéért.

— Igaza van öregem! hagyja helyben a Viktornak szólított szőke ur. Itt a pénz, olvassa meg édes Jancsi bácsi. Ha még fogyatkozás lenne, kap nálam.

Jancsi bá megszámlálta a pénzt, azután újra köszöntve az urakat, indult kifelé.

— Mikor indulunk? — kiállta boszszusan utána Benő ur.

A vén góbé visszafordítá bozontos fejét, s fél kezét a kilincsen tartva, röviden válaszolt.

— Holnap délben az én házamtól! — behuzta maga után az ajtót és sietve távozott.

— Ilyen akaratos buta fejet, az árgyélusát a makacs parasztjának! tört ki Benő. Ha más valaki lenne, eddig régen kirugom, vagy szóba sem állok vele, de ezzel nem merek kikezdeni! Nélküle nem bírnék, nem tudnék elindulni semmi áron.

— Látod Benő! s mégis megtagadtad tőle az előleget.

— Nem azért tettem, mintha nem biznám benne! Sőt ellenkezőleg, — nagyon bizom. Vele most e perczen nem rettenék vissza az indulástól, de nehezteltem reá a makaességáért.

— Aztán egyéb oka is lehet sietségednek.

— Oh, Viktor! nem képzeld miként vágyom újra láthatni őt.

Az ajtón kopogtak.

— Szabad!

A vendéglős lépett be, kabátja alól egy könyvet vonva elő.

— Bocsánat uraim, a vendégkönyvem hoztam be. Negyvennyolc óra eltelt itt tartózkodásuk óta, még tegnap elő kellett volna adnom. Kedves neveiket kérem bele írni, de a tegnapi keltezéssel, különben az a buta sváb megbüntet.

— Kész örömmel, — szolt Benő átvéve a könyvet.

— Nem testvérek az urak? — kérdé hizelegve.

— Dehogy vagyunk, nemzetiségünk sem egy. Viktor barátom lengyel.

— Született lengyel? . . . .

— Igen, igen.

— Az Istenért csak nem valami lengyel-magyar kém? úgy veszve van! — suttogá titokzatosan integetve. A rendőr-főnök ott a másik szobában várja neveiket, jobban mondva a könyvet, mivel azt hazudtam, hogy ittfeletem önöknél, de még tegnap beirattam neveiket. Igazán lengyel? — fordult Viktor urhoz sajnálkozva.

— Valóban az vagyok.

— Ne titkolnók el kilétét? — kérdé suttogva.

— Miért?

— Nehogy valami baj érje, nehogy kellemetlen eset forduljon elő, mert ez a sváb rendőr igen kegyetlen, nagyon németes ember.

Viktor ur kérdőleg nézett Benőre.

— Ird be a nevedet és ne törődj vele, — szól Benő.

A vendéglős nem minden félelem nélkül vette át könyvét, de meg nem állotta, hogy bele ne tekintsen a nevekre.

«Váry Benő bölesész, szül. Tarcsfalva.» «Poleczky Viktor magánzó, szül. Osztralenka.»

Az elsőre csak nagyot bámult, mint szomszédra, mert hiszen Tarcsfalva a vidéken vagyon és közel, de a másodikra aggodásának adva kifejezést, meg-rázta fejét a vendéglős bácsi.

— Mondtam én, hogy jó lesz más nevet írni, — suttogá magában. Ez gyanus, igen gyanus a mai német világban, mikor a tyukom tojására is kétfejű sast kell rajzolni, ha nem akarok bajba keveredni.

(Folyt. köv.)

### Képünkhöz.

**Veszedelemben.** Afrika ős rengetegjeiben, hol még a vad bivalyok tanyáznak a mocsarak között, igen érdekes lehet a vadászat. A vérszomjas ragadozók, miként a vad állatok növénynyel élő fajtái váltakoznak. Képünkön azt a veszedelmes helyzetet mutatjuk be mikor két leopárd, melyek a tigris fajtájához tartoznak, a vad bivalyokra lesnek. A nagy bivalyokkal nem tudnak elbánni, mert rettentő erősek, hanem a kedvező pillanatot lesik ki, hogy a bivalybocsot elragadják. Ez finomabb pecsenye a ragadozóknak. A zsákmány azonban nehezen kapható, mert a nagy bivalyok ime közre fogták a kis bocsot és ha a leopárd támad, ha rá ugrik a kis bocsra, a kemény bivaly mama és papa a pocsolya vizébe fojtja a ragadozót. Ilyen az élet-halál tusa a vadon erdőkben élő állatok között.

### Szótalány.

— Kecskeméti József-től. —

Tizenegy betűvel, öt szótagból állok.  
Az igaz magyarnak szívében találok.  
Első két szótagom nagyobb helyet képez,  
Benne találsz falut, várost és megyéket.  
Másik két szótagom az égen találok.  
Éjjel, ha megnézed, egy csoportban látod.  
Utolsó szótagom — első betű nélkül,  
— Egy kis fadarab csak, amelyen veréb ül.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.  
Megfejtési határidő 1903. január hó 18.

A „Független Ujság” 51. számában közölt talány megfejtése

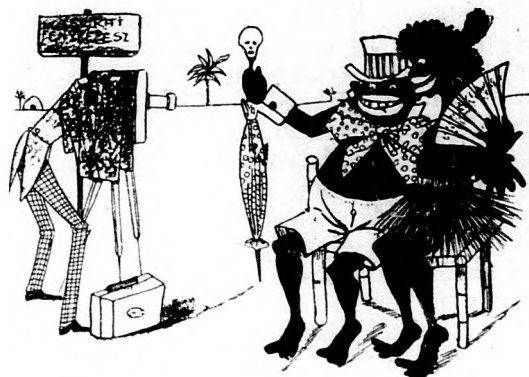
*Ötön nyerünk.*

Helyesen fejtették meg: Szakáts Vilma, Joó Mariska, Csiszár Katicza, Benedek Ilonka, Szabó Mari, Bede Ferenczné, Lakatos Elekné, Csernek Miklósné, Kiss József Henrik, Pál József, Dobry József, Bodnár Imre, Szakács Vilmos, László Endre, Kiss Sándor, Kele Márton, Kocsis József, Simonffy Gábor, Faragó Károly, Subert Pál, Barna István, Dikk Oszkár, Straszny Mihály, ifj. Szathmáry Sándor, György Péter, Szász Mihály, Bokros Dénes, ifj. Szita Mihály, Balázs János, Csengellér István, Arató István, »Abonyi kath. munkás egylet«, »Névtelen Ujkécskéről«.

A sorshuzásnál nyertek: Subert Pál, Benedek Ilonka, Szabó Mari, Pál József, Bokros Dénes, kiknek a kitzölt jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás »Kis-Székely pusztulása« című regénykötetét küldöttük meg.

### A fényképész Afrikában.

I.



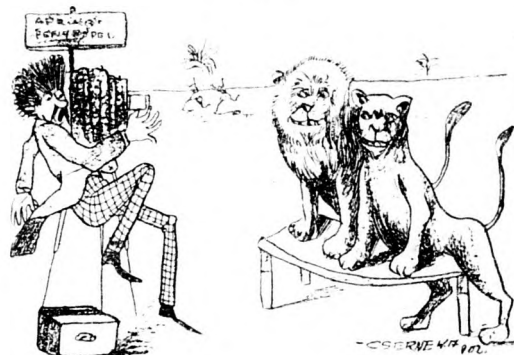
A szerencsen ur és felesége  
Leülnek a masina elébe.  
Szól a művész, hogy mosolyogjanak.  
A szerencsenek olyan boldogak.

II.



De amíg a fényképész ur keres,  
A masinába minden rendbe lesz;  
Azt mondja a szerencsen királylány,  
Hogy közeleg két dühös oroszlán.

III.



A szerencsen ur és lány szaladnak  
Az oroszlánok oda toppanak.  
A fényképész ur Afrikába,  
Nagyon furesán járt a pusztába.

## LEVELES-SZEKRÉNY.

Az újévi számos üdvözlöt ezuton is a legjobb kívánatokkal viszonzuk. — **Lakatos Ede** urnak. Lapunkból 53-as szám nem jelent meg, mert egy évben csak 52 hét van, tehát **52 lapot adunk ki.** — A sorsjegyekről szintén tudatni fogjuk, de újév táján a bankház is nagyon el van foglalva s e miatt türelemmel kell várjuk, míg ráérnek elintézni az utánanézést. Legközelebbi számunkban. — **B. V. L.** urnak. A pénzt posta-utalványon küldheti. A betéti könyvet pedig levélben. A visszaküldés végett szintén kell bélyeget mellékelni, vagy bélyeggel ellátott és saját czimére szóló borítékot bele tenni, hogy abban a takaré-könyvet vissza küldjék. Az utalvány-szelvényen jegyezze meg, hogy a betéti könyv egyidejűleg postára adatott. — **Still József** urnak. Hatáskörünkön kívül esik az, hogy elégtételt vehessünk ezért a piskos módon elkövetett sérelemért. Különben szent hitünk is azt tanítja, hogy a *tudatlanoknak és lelkiszegényeknek megbocsássunk.* Mi jó keresztények vagyunk, tehát bosszút állani nem tartjuk kereszténynek. Lapunkból egy másik példányt küldünk külön borítékban. Ezáltal a hiányzó szám pótolva lesz. De kérjük is, hogy mint jó keresztény, engesztelődjék és ezt a tisztességtelen dolgot, mely szent hitünk ellen talán éppen gyerekek által követtetett el — felejtse el, bocsásson meg a lelkiszegénynek. — **Kovács Sándor** urnak. Sajnosan kell beismerjünk, hogy a magyar tagosítási eljárás oly rossz, hogy már türethetetlen az állapot. Eppen ezért indított mozgalmat az „*Országos Magyar Gazdasági Egyesület*” és évek óta tartó harezta után sikerült a sérelmes állapotokra felhívni a kormány figyelmét. Az igazságügy miniszter meg is ígérte, hogy még ez év folyamán revízió alá veszik a tagosítási törvényt, valamint az „*Orsz. Magy. Gazd. Egyesület*” módosításait is irányadónak tekinti a tagosítási eljárás átdolgozásánál. A már folyamatban levő tagosításoknál segíteni nem lehet. Elég baj az, hogy a földeket trágyázatlanul hagyják. Ez rossz tanács volt, akárci adta. A földeket a kiszakításig minden gazdának jó karban kellett volna tartani, mert az mindnyájok, közösérdeke. Hogy nem tették, az közös romlása, mely megboszulja magát. — **Márcz Károly** urnak. A választási jogra nézve felvilágosítást ad a községi jegyző. Erre hivatalából kifolyólag köteles, tehát szívesen és díjtalanul megteszi. Ha eladás esetére nem volt semmi kikötve a szerződésben, akkor a házban jogosan lakhat. A hatheti telmondást nem köteles elfogadni. Az adóra nézve úgy áll a dolog, hogy amely községben, mint lakos van, ott köteles mindennemű adót fizetni. A mely falu határában csak szőlője van ott csupán a hegyközségi járulékokat tartozik megfizetni, más adóval meg nem róhatják.

A „*Független Ujság*” szerkesztésére felügyel:  
**RUBINEK GYULA,** országgyűlési képviselő,  
 a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

### Budapesti piaci árak.

Budapest, 1902. január 10-én  
**Babona** (Árak métermázsánként értendők.) *Buzó* 16 20—16 80  
*K. Rozs* 17 40 K-tól 13 80 K-ig, *Árpa* 12 20 K-tól 12 20 K-ig, jobb  
 minőségű 12 80 K-tól 16 20 K-ig, *Zab* 12 60 K. Tengeri 11 80 K.  
 Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	28 80	27 80	26 80	26 20	25 60	25 20	23 80	21 80	13 20

**Buzakorpa** finom 9 00 K, durva 9 40 K.  
**Egyéb magvak:** *mák* 25—28 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű  
 16—40 K, *aprószemű* 24—32 K, *tarka* 20—20 00 K, *lencse* 28—43  
*Jorsó* héjas 28—32 K, *lóhere* 46—56 K, *lucerna* 64—66 K.  
**baltaczi** 26 00—28 50 K.

**Takaránvásár.** Réti széna 680—790 fillér, muhar 700—790  
 fillér, *zsupszalma* 340—390 fillér, *alomszalma* 260—290 fillér.  
**Juhvásár.** Belföldi hizalt ürű 35—40 K.  
**Sertésvásár.** Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 118—128 filé,  
 260—280 kg.-mos 118—120 fillér, *öreg* 300 kg.-on tuli 112—120  
 fillér, *szerb* 111—120 fillér.

**Marhavásár.** Következő árak jegyeztettek: *Hizott magyar*  
 ökör jobb minőségű 66—73—, középminőségű 52—64—,  
 alárendelt minőségű magyar ökör 48—50—, jobb minőségű

magyar és tarka tehén 42—60 00, magyar tehén középminőségű  
 44—68 00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 44—,  
 58 00, szerbiai ökör jobb minőségű 50—65—, kivétel —,  
 középminőségű 34—38—, szerbiai bika 46—67—, szerbia  
 hivaly 30—50—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősulyban  
 Élő borju 80—108 K.

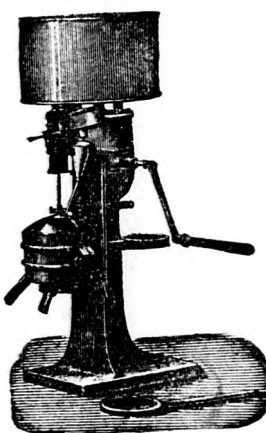
### Budapesti központi vásárcsarnok árai.

**Baromfivásár.** Tyúk páronként 2 40—2 80 K, csirke 1 40—1 90  
 K, kappan hizott 3 50 K.—7 80 K. Rucza 2 80—3 60 K. Lud sovány  
 4—8 K. Pulyka sovány 5 40—5 60 K.

**Tojás** alföldi 80—85 K, erdélyi 64—68 K, ládánként. Tea.  
 tojás 100 drb 8 40—8 80 K.

**Zöldség.** Sárgarépa 100 kötés K. 0 00—0 00 1 q 16 00—17 00  
 Petrezselyem 100 kötés 00—0 00, 1 q 14—18—, zeller 100  
 drb 1 00—1 60, karalábé 1 40—2 00, vöröshagyma 100 kötés 00—40  
 drb 6 00 q 6 00—20 60, foghagyma 30—32—, vörösrépa 100  
 drb. 1 60—2 00, fehérrépa, fejeskáposzta 30 00—32 00—, kelkáposzta  
 100 drb 4 00—8 00, vöröskáposzta 00—00—, fejesaláta  
 6 00—1 60, kötött saláta 0 00—0 00, burgonya rózsza 1 q 10 40—  
 11 60, sárga 10 40—16 80.

▼ ▼ A POZSONYI II. MEZŐGAZDASÁGI ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON ▼ ▼  
**DISZOKLEVEL** legnagyobb kitüntetés.



„**SIEGENA**”

név alatt kerül ezentul forgalomba a „**MÉLOTTE**”  
 rendszerű jelenleg legjobb és legolcsóbb

**tej-  
főlözőgép**

(Magy. szabad. 20232. sz.)

mely

a következő előnyökkel bír:

Legtartósabb szerkezet!

Legnagyobb munkabírás!

Legkönnyebb hajtás!

Legtökéletesebb főlőzés!

**FEHÉR MIKLÓS**

gépgyár részvénytársaság

Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

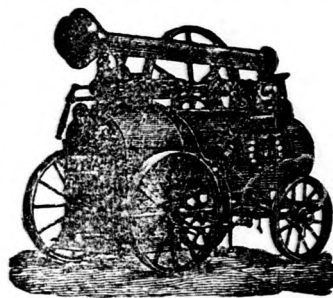
Mindennemű tejjgazdasági gépek.

A magyar kir. államvasutak gépgyára gazd. gépeinek eladása.

Használt és jól javított gözcseplőkészletek.

Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.



Sürgöncyzim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 20. szám.

ÜZLETÁGAK: =====

**Szállítási osztály:** baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzélküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányozásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.  
**Kiviteli osztály:** A társaság berlini fiókja mindenféle élelmiszer-cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árakra előlegeket is folyósít.  
**Sertésbizományi osztály:** A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

113606/II. 1902. sz.

## Hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménesbirtok mezőgazdasági répaszeszgyáraiban előállított szeszből

1000 hectoliter  $0/10$  contingens finomított szesz ajánlati versenytárgyalás útján

1903. évi január hó 16-án délelőtt 10 órakor, eladásra bocsáttatik.

Felhivatnak tehát a venni szándékozók, hogy egy koronás bélyeggel és az ajánlott szesz árának 10<sup>0</sup> %-át tevő bánatpénzzel ellátott, zárt írásbeli ajánlataikat a mezőhegyesi m. kir. állami ménesbirtok igazgatóságához a kitűzött időpontig nyujtsák be.

Az eladásra és átvételre vonatkozó részletes feltételek a gazdasági főigazgatónál (földmiv. ügyi miniszterium II. em. 81. sz. ajtó) és a mezőhegyesi ménesbirtok igazgatóságánál megtudhatók és kívánatra megküldetnek.

Budapest, 1902. december 24.

**M. kir. földmiv. ügyi miniszter.**

— 1901. évi forgalom 26,000 bál. —

## Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét a budapesti gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

*Gyapjuárverési vállalat*

## HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.



**CLAYTON & SHUTTLEWORTH**  
BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

**Locomobil és gözcseplőgép-készletek**  $2\frac{1}{2}$  egész 12 lóerőig,  
szalmakazalozók, járgány-cseplőgépek, lóhere-cseplők, tisztító-rosták,  
konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,  
„COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,  
szecskaavágók, répavágók, kukoricza-morzsolók, darálók,  
örlő-malmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu  
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.  
Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.



Az összes

gazdasági magvak  
valamint a világhírű erfurti  
kerti magvak

legjobb minőségben,

legolcsóbban beszerezhetők:

## Radwaner J. L.

magkereskedésében

Budapest, V. ker.,  
Nádor-utcza 8. sz.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS  
BÉRMENTVE.

## KILENCZEDIK ÉVFOLYAM.

Egy magyar ember sem nélkülözheti a legolesőbb és legjobb magyar heti ujságot, a

# „FÜGGETLEN UJSÁG“

társadalmi és mezőgazdasági képes hetilapot,

a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének“

hivatalos közlönyét a magyar gazdák számára.

Felelős szerkesztő: **SZILASSY ZOLTÁN**, az orsz. magyar gazd. egyesület titkárja.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kisgazdák, iparosok és magánzók egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják

a „**FÜGGETLEN UJSÁG**“-ot,

a magyar gazdaosztály igaz barátját.

*Előfizetési ára: Egy évre 6 korona. Félévre 3 korona.*

A „*Független Ujság*“ a magyar polgári osztály, kisgazdák, kisiparosok érdekeiért küzd, és a tisztességes munka megvédelmezését sürgeti. *Gazdasági cikkei* a folytonos tökéletesedésre adnak utmutatást, *szépirodalmi közleményei* a szív nemesítésén, az elme szórakoztatásán kívül, a *valódi magyar nemzeti szellemnek és vallásos irányynak* istápolását és terjesztését tüzték ki feladatuknak.

A „**FÜGGETLEN UJSÁG**“-ot a legelső magyar írók írják.

Szépirodalmi részének munkatársai: *Bársony István, Gerley Szevér, Hegedüs András, Magyar Gyula, Péterffy Tamás, Petrus Jenő, Pósa Lajos, Szilassy Cézár.* **Lapunk szövetkezeti és gazdasági részének munkatársai:** *Ágh Endre* író, *Balogh Elemér*, a «Hangya» vezérigazgatója, *Baly Kálmán*, urad. kasznár, *dr. Bernát István*, közgazdasági író, *Czajlik István*, földmives isk. igazgató, *Cserhádi Sándor*, gazdasági akad. tanár, *Csernay Ödön, Hajdu István*, urad. kasznár, *Hosszu Albert*, földmiv. isk. tanár, *Hreblay Emil*, m. kir. állattenyésztési felügyelő, *Jankó Szilárd, Jeszenszky Pál*, orsz. magy. gazd. egyleti titkár, *Kerpely Kálmán*, gazd. tanintézeti tanár, *Lóherer Andor*, közgazd. író, *Monostori Károly*, állatorvosi akad. tanár, *Praznovszky Ágost*, urad. kasznár, *Rovara Frigyes*, urad. igazgató, *Rubinek Gyula*, országos magyar gazd. egyes. titkár, *K. Ruffy Pál*, uradalmi főtiszt, *Sporzon Pál*, gazdasági tanint. tanár, *Stanchich Béla*, az Országos Központi Hitelszövetkezet ellenőre, *Száhlender Gyula*, urad. építészeti intéző, *Szalay János*, m. kir. állattenyésztési felügyelő, *Szilassy Zoltán*, o. m. g. e. titkár, *Sztankovics János*, gazd. tanint. tanár, *Wimmer Károly*, a „Borászati Lapok“ v. t. szerkesztője.

A „*Független Ujság*“ képeit a legelső magyar művészek készítik.

Levélzsekrényében minden kérdésre megbízhatóan és pontosan válaszol.

A „**Független Ujság**“ olcsóságával (egész évre 6 korona félévre 3 korona) főleg a szerényebb viszonyúak igényeinek felel meg, de a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatalba, (Bpest, IX., Üllői-ut 25. Köztelek) küldendők.

# Gőzekéket, Gőz-utihengereket

és

## Gőz-utimozdonyokat

a legtekélyesebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

# John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest-Kelenföld, a vasútállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott természetesen berendezett tartalékrész raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

## Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület  
ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége  
Alakult 1900. erkölcsi támogatásával Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.080.— kor.
Tartalékok	111.053.60 kor.

Összesen . . . 1.779.133.60 kor.

Első évi fölösleg . . . 90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyisintén az ember életére különféle módokat szerint.

Az üzletredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi fizetéselegből úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést nyernek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Alfa-Separator  
Részv.-Társaság



BUDAPESTEN

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.

Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8-10.

**Tejgazdasági gépgyár**

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és tejelepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 500 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 45000 darab.

## JELZÁLOGKÖLCSÖNT

legelőnyösebb feltételek mellett kieszközöl földbirtokra, házra szőlőre a

**Birtok - Forgalmi - Iroda,**  
(tulajdonos: TAHY M.)

Budapest, VIII. ker., Szigetváry-utca 25/B.

Kölcsönök a földbirtok fele értékéig 300 koronától kezdve 15-22-25-33 vagy 50 évi törlesztésre 1/2 és 5/0-ra. Levonás nélkül kés: pénzben fizetve. Akinek kölcsönre van szüksége, forduljon bizalommal a fenti intézethez, mely levélbeli felvilágosításokat azonnal és díjmentesen nyújt.

## SZUPERFOSZFÁTOT,

**Stassfurti kainitot** szavatolt 12,40% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

**Stassfurti kálitrágyasót** szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal,

**Kovasavas-kálit** (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb

**Műtrágyaféléket,** azonkívül

**Rézgáliczot** (98-99%) elismert kitünő minőségben szállít a

**„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság**

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.